

Posudek vedoucího bakalářské práce Hany Saňákové
„Ženy a antistruktura: nebezpečná autonomie během oslav Thesmoforií“
předkládané v roce 2024 na Ústavu filosofie a religionistiky FF UK

Práce na základě antických pramenů i moderních sekundárních textů představuje řecký ženský svátek Thesmoforie a interpretuje ho především s ohledem na postavení žen v řecké společnosti.

1) Struktura argumentace (5 bodů)

Struktura argumentace byla už při psaní asi tím největším oříškem. Thesmoforie jsou dobře badatelsky zmapované a dá se toho o nich napsat strašně moc, takže pak není snadné z toho něco koherentního vybrat a seřadit to do koherentní argumentační linky. Autorka navíc nesleduje jen jedno úzké téma, ale má poměrně široký záběr a věnuje se velkému množství rozličných interpretačních problémů, které není snadné všechny dohromady propojit, aniž by výsledek působil jako skrumáž nespojitých témat. V průběhu psaní jsme proto opakovaně různé části textu přesouvali sem a tam a hledali způsob, jak je rozumně seřadit za sebe. Výsledný tvar není dokonalý, ale v mezích možností funguje. Místy je pořád znát, že autorka při psaní honila více zajíců, než kolik se jich dá lineárně seřadit za sebou, a proto mají některé kapitoly ráz spíše jakýchsi odbočujících exkurzů. Např. kapitola 3.3 („Problémy s interpretací antických pramenů: příklad Aristofana) nebo 4.1 („Shledání matky s dcerou“). Celkově ale nyní práce drží pohromadě poměrně dobře.

2) Formální úroveň (7 bodů)

Formální úroveň je velmi slušná. Jazyk je bez problémů, překlepů či chyb je v práci minimum. Téměř bezchybná je komplikovaná práce s řeckými slovy a jmény. I syntax bibliografických odkazů je dobrá, občasné drobné chybičky jsou zanedbatelné (např. zdvojení jména „Douglas, Mary“ na s. 37). Jen je trochu nezvyklé, že v práci autorka pracuje už rovnou se zkrácenými odkazy na sekundární literaturu a ty plné má až v bibliografii. Dobrá je i grafická úroveň, jen některé poznámky jsou omylem menším písmem (např. 52, 61–64, 110, 141).

3) Práce s prameny (8 bodů)

Pramenů je v práci velké množství. Autorka se na jednu stranu nespokojuje se shrnováním Thesmoforií pouze na základě sekundární literatury, nýbrž svůj výklad opravdu opírá o antické primární prameny, a prokazuje tak svou schopnost s nimi pracovat. Stejně tak ale používá velké množství kvalitní sekundární literatury. V tomto je její práce velmi poctivá.

4) Vlastní přínos (6 bodů)

Práce se především opírá o výklady jiných badatelů, nicméně autorka je jen mechanicky shrnuje, nýbrž je místy i kriticky komentuje se snaží zaujmout svou vlastní interpretační pozici. Nedorpívá při tom k žádným zcela originálním závěrům, ale to nakonec není překvapivé: Thesmoforie jsou možná interpretačně nejzpracovanějším řeckým svátkem vůbec a bylo by překvapivé, kdyby právě bakalářská práce přišla ještě na něco zcela nového. Každopádně je ale třeba ocenit, že i v takto důkladně probádaném terénu se autorka pokouší vše znovu samostatně promyslet a synteticky představit.

5) Obecný přesah práce (6 bodů)

Práce tematizuje řadu obecných religionistických témat a zvláště v hlavní interpretační kapitole 6 se opírá o řadu obecně religionistických teorií (zejm. o V. Turnera a M. Douglas) a ukazuje možnost jejich aplikace. V tom je nepochybně přínosná i pro toho, kdo se řeckému náboženství nevěnuje. Zároveň je ale třeba dodat, že její práce s těmito obecnými koncepcemi je dosti základní. Má například sklon sklouzávat k jednoduchému funkcionalismu, který Thesmoforie chápe jako příležitost pro upuštění emocionálního tlaku (viz zejm. poslední odstavec závěru na s. 34), což je přístup, který Turner sám kritizuje.

Práce splňuje všechny nároky kladené na bakalářskou práci, a proto ji navrhuji přijmout k obhajobě a hodnotím ji 32 body, tj. jako *výbornou*.